

ECC
DENETİM

MEVZUAT SİRKÜLERİ

2021/88 22/12/2021

İLETİŞİM BİLGİLERİ

ADRES:
İçerenköy Çayır Cad. Nehir
Plaza No:9/25
34752 Ataşehir- İstanbul

TELEFON:
0216 213 0550

WEB SİTESİ:
www.eccdenetim.com

E-POSTA:
ecc@eccdenetim.com

*ECC Denetim is collaborating
with [Andersen Global](#) in Turkey*

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın Kur Korumalı Mevduat Düzenlemesi

Son dönemde yaşanan döviz krizini çözmek ve Türk Lirasının değer kaybını önlemek amacıyla, hükümet ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından bazı düzenlemeler yapılmaktadır. Bu Sirkülerimizde döviz işlemlerine ilişkin aşağıdaki konular ele alınmıştır.

- TCMB tarafından döviz tevdiat hesaplarının Türk Lirası vadeli mevduat hesaplarına dönüşmesi halinde mevduat sahiplerine sağlanacak desteklere ilişkin düzenleme ve Bankanın konuya ilişkin basın açıklaması
- Aynı konuya ilişkin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın basın açıklaması
- Planlanan vadeli döviz alım ve satımlarına dönük TCMB basın açıklaması

KUR KORUMALI MEVDUATA İLİŞKİN TCMB TEBLİĞ DÜZENLEMESİ

21 Aralık 2021 tarih ve mükerrer 31696 sayılı Resmi Gazete'de TCMB tarafından yayınlanan 2021/14 sayılı TÜRK LİRASI MEVDUAT VE KATILMA HESAPLARINA DÖNÜŞÜMÜN DESTEKLENMESİ HAKKINDA TEBLİĞ ile **kur korumalı TL mevduat hesaplarına** ilişkin düzenleme yapılmış olup, konu özet olarak aşağıda açıklanmıştır.

- Uygulamada TCMB tarafından günlük olarak saat 11:00'da açıklanan ABD Doları döviz alış kuru (dönüşüm kuru) esas alınacaktır.
- 20/12/2021 tarihinde bankalarda mevcut olan ABD doları, Euro ve İngiliz Sterlini cinsinden döviz tevdiat hesapları ve döviz cinsinden katılım fonu hesapları sahipleri uygulamadan yararlanabilecektir.
- Dövizli hesap sahibinin talep etmesi halinde, dövizli hesapta bulunan para TCMB dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilir. Türk Lirasına çevrilen tutar, Kur Korumalı TL Mevduat hesabına aktarılır.

- Döviz varlığının TL karşılığı üzerinden Banka tarafından 3 ay, 6 ay veya 1 yıl vadeli Türk lirası mevduat veya katılma hesabı açılacaktır.
- Hesaplara uygulanacak olan TL faiz oranı, TCMB 1 hafta vadeli repo faiz oranlarının altında olamayacaktır. Güncel yıllık faiz oranı %14'tür.
- Uygulamadan yararlanmak ihtiyaridir.
- Uygulamadan sadece Türkiye'de kanuni yerleşim yeri bulunan gerçek kişiler yararlanacak olup, tüzel kişilerin mevduatları kur garantisine tabi olmayacaktır.
- Bankalar satın alınan dövizleri aynı kur üzerinden TCMB'na aktarılacaktır.
- Vade sonunda, paranın faizli tutarı ile, vade tarihli döviz kuruna göre hesaplanan tutar karşılaştırılacaktır. Faizli TL tutarının, döviz değerine göre hesaplanan tutardan fazla olması halinde, mevduat sahibi Türk Lirası ana parasını ve işleyen faizini alacaktır. Bu durumda herhangi bir kur kaybı ödemesi yapılmayacaktır.
- Faizli tutarın (ana para + faiz tutarı), döviz değerine göre hesaplanan tutardan düşük olması halinde ise, mevduat sahibi döviz artış tutarına göre hesaplanan rakamı alacaktır. Ana para ve faiz tutarı mevduatın yatırıldığı banka tarafından ödenecektir. Dövizli tutarla, faizli tutar arasındaki fark (kur farkı) ise TCMB tarafından ilgiliye ödenecektir.
- Vadeden önce çekim yapılması halinde Merkez Bankası'nca kur farkına ilişkin ödeme yapılmayacaktır.
- Uygulamadan sadece bir kez yararlanılabilecektir.

Ayrıca konuya ilişkin olarak TCMB internet sitesinde 21/12/2021 tarih ve 2021-62 sayılı Basın açıklaması aşağıdaki gibidir.

"Bankacılık sistemindeki toplam mevduat/katılım fonu içinde Türk lirasının payının artırılarak finansal istikrarın desteklenmesi amacıyla;

- *20 Aralık 2021 tarihinde ABD doları, Euro ve İngiliz Sterlini cinsinden döviz tevdiat hesabı veya döviz cinsinden katılım fonu bulunan yurt içinde yerleşik gerçek kişiler, söz konusu hesaplarını vadeli Türk lirası mevduat/katılma hesabına dönüştürmeleri halinde destekten yararlanabileceklerdir.*
- *Hesaplar 3, 6 ve 12 ay vadeli olarak açılabilir.*
- *Açılacak Türk lirası vadeli hesaplara işleyecek faiz/kâr payı ile hesap açılışı ve vade sonundaki kur değişim oranı kıyaslanarak yüksek olan oran üzerinden mevduat ve katılım fonu sahibine ödeme yapılacaktır.*
- *Hesap açılışındaki kur ile vade sonu kurunun ne olduğuna bakılmaksızın anapara ve faiz/kâr payı tutarı müşteriye banka tarafından ödenecektir.*

- Vade sonu kuru üzerinden hesaplanacak tutar, anapara ve faiz/kâr payı tutarından büyükse; aradaki fark TCMB tarafından karşılanacaktır.
- Vadeden önce hesaptan para çekilmesi durumunda destekten faydalanılamayacaktır.

Kamuoyunun bilgisine sunulur."

Uygulamanın diğer detayları, Sirkülerimiz ekinde bulunan TCMB Tebliğinde yer almaktadır.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI'NIN 21.12.2021 TARİHLİ BASIN AÇIKLAMASI

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın internet sitesinde <https://www.hmb.gov.tr/haberler/basin-aciklamasi-i-21-12-2021> aşağıdaki basın açıklaması yer almaktadır.

"Basın Açıklaması

Birikimlerini TL mevduat olarak değerlendiren vatandaşlarımızın kurlardaki oynaklık karşısında mağdur olmaması için Sn. Cumhurbaşkanımızın da açıkladığı gibi "Kur Korumalı TL Vadeli Mevduat" ürünü devreye alınmıştır.

Ürün, gerçek kişilerce TL vadeli hesaplar üzerinde işleyecek faiz ile hesap açılış ve vade tarihlerindeki kur değişim oranı kıyaslanacak; yüksek olan oran üzerinden hesap nemalandırılacak ve bu mevduat ürününe stopaj uygulanmayacaktır.

Kur farkı hesaplamaları için Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası her gün saat 11:00'de USD döviz alış kuru yayınlayacaktır.

Vade sonunda kur değişiminin faiz oranı üzerinde kalması halinde oluşabilecek fark müşteri hesabına TL olarak yansıtılacaktır.

Hesaplar 3, 6, 9 ve 12 ay vadeler ile açılabilir olup; minimum faiz oranı TCMB Politika Faiz Oranı olarak uygulanacaktır.

Sisteme isteyen her banka katılabilecektir.

Vadeden önce hesaptan para çekilmesi durumunda hesap vadesiz hesaba dönüşecek, faiz hakkı ortadan kalkacaktır. Hesabın açıldığı tarihteki TCMB kuru ile hesabın kapatıldığı tarihteki TCMB kurundan düşük olan üzerinden hesap bakiyesi güncellenecektir.

Öte yandan söz konusu ürünün Katılım Bankacılığı'nda da uygulanması konusunda çalışmalar sürdürülmektedir.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur."

TCMB'NİN İHRACATÇI VE İTHALATÇI FİRMALARA TL UZLAŞMALI VADELİ DÖVİZ SATIMINA İLİŞKİN BASIN DUYURUSU

Diğer taraftan, TCMB internet sitesinde yer alan 21/12/2021 tarih ve 2021-61 sayılı basın duyuru ile, Banka tarafından vadeli döviz alım satımı yapılacağı bilgisi paylaşılmış olup, duyuru metni aşağıdaki gibidir.

"İhracatçı ve ithalatçı firmalara kur riskini yönetebilmeleri amacıyla, Bankamız nezdinde ihale yoluyla ve Borsa İstanbul Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasasında (VİOP) TL uzlaşmalı vadeli döviz satışı gerçekleştirilecektir.

1 ve 3 ay vadeli olarak gerçekleştirilecek TL uzlaşmalı vadeli döviz satım ihalelerine ilişkin takvim kamuoyu ile ayrıca paylaşılacak olup firmalar söz konusu ihalelere bankalar aracılığıyla katılım sağlayabilecektir.

Ayrıca, ihracatçı ve ithalatçı firmalar VİOP'ta gerçekleştirilecek vadeli döviz alım taleplerini bankalar aracılığıyla Döviz Piyasaları Müdürlüğü'ne iletebilecektir.

Kamuoyunun bilgisine sunulur."

Yukarıda bahsi geçen TCMB Tebliği Sirkülerimiz ekinde yer almaktadır.

Saygılarımızla,

Dr. Celal Çelik
Yeminli Mali Müşavir

EK: T.C. Merkez Bankası Tebliği.

21 Aralık 2021 SALI

Resmî Gazete

Sayı : 31696 (Mükerrer)

TEBLİĞTürkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından:**TÜRK LİRASI MEVDUAT VE KATILMA HESAPLARINA DÖNÜŞÜMÜN
DESTEKLENMESİ HAKKINDA TEBLİĞ
(SAYI: 2021/14)****Amaç ve kapsam**

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, yurt içi yerleşik gerçek kişilerin döviz tevdiat hesaplarının ve döviz cinsinden katılım fonlarının Türk lirası vadeli mevduat ve katılma hesaplarına dönüşmesi halinde mevduat ve katılım fonu sahiplerine sağlanacak desteğe ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (I) numaralı bendinin (g) alt bendi ile 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 144 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Banka: 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan mevduat ve katılım bankalarını,
 - b) Merkez Bankası: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasını,
 - c) Dönüşüm kuru: Döviz tevdiat hesapları ve döviz cinsinden katılım fonu hesaplarında bulunan dövizin Türk lirasına çevrildiği gün saat 11:00'de Merkez Bankası tarafından ilan edilen döviz alış kurunu,
 - ç) Vade sonu kuru: Türk lirası mevduat veya katılma hesabının vadesinde saat 11:00'de Merkez Bankası tarafından ilan edilen döviz alış kurunu,
 - d) Yurt içi yerleşik gerçek kişi: Yurt dışında işçi, serbest meslek ve müstakil iş sahibi Türk vatandaşları dahil Türkiye'de kanuni yerleşim yeri bulunan gerçek kişileri,
- ifade eder.

Döviz tevdiat hesapları ve katılım fonlarının vadeli Türk lirası mevduat veya katılma hesaplarına dönüşümü

MADDE 4 – (1) 20/12/2021 tarihinde mevcut olan ABD doları, Euro ve İngiliz Sterlini cinsinden döviz tevdiat hesapları ve döviz cinsinden katılım fonu hesapları, hesap sahibinin talep etmesi halinde dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilir.

(2) Bankanın bu işlem sonucunda elde ettiği döviz dönüşüm kuru üzerinden Merkez Bankası tarafından satın alınır ve karşılığı Türk lirası ilgili bankaya aktarılır.

(3) Banka tarafından 3 ay, 6 ay veya 1 yıl vadeli Türk lirası mevduat veya katılma hesabı açılır.

(4) Bankanın mevduat hesabına uygulayacağı faiz oranı Merkez Bankasınca belirlenen bir hafta vadeli repo ihale faiz oranının altında olamaz. Katılma hesaplarına sağlanacak getirinin katılım bankalarının Merkez Bankası ile açık piyasa işlemleri kapsamında yaptıkları bir hafta vadeli repo işlemlerinde oluşan maliyetten düşük olması halinde aradaki farkı katılım bankası tek taraflı olarak karşılar.

Vade sonunda kur farkının ödenmesi

MADDE 5 – (1) Vade sonunda Türk lirası mevduat veya katılma hesabı sahibine anapara ile faiz veya kâr payı banka tarafından ödenir.

(2) Vade sonu kurunun dönüşüm kurundan yüksek olması ve kur farkı üzerinden hesaplanan tutarın banka tarafından ödenecek faiz veya kâr payından yüksek olması durumunda, kur farkı üzerinden hesaplanan tutardan faiz

veya kâr payı düşölerek hesaplanan tutar Merkez Bankasınca mevduat veya katılma hesabı sahibine ödenmek üzere ilgili bankaya aktarılır.

(3) Türk lirası mevduat veya katılma hesabından vadeden önce çekim yapılması halinde Merkez Bankasınca kur farkına ilişkin ödeme yapılmaz.

(4) Bu uygulama kapsamında açılan Türk lirası mevduat veya katılma hesapları bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen destekten bir defaya mahsus olarak faydalanabilir.

İstisnalar

MADDE 6 – (1) 16/10/2006 tarihli ve 2006/11188 sayılı Mevduat ve Kredi Faiz Oranları ve Katılma Hesapları Kâr ve Zarara Katılma Oranları ile Özel Cari Hesaplar Dahil Bu İşlemlerde Sağlanacak Diğer Menfaatler Hakkında Bakanlar Kurulu Kararının 4 üncü maddesinin birinci fıkrası ile 10/2/2020 tarihli ve 31035 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mevduat ve Kredi Faiz Oranları ve Katılma Hesapları Kâr ve Zarara Katılma Oranları Hakkında Tebliğ (Sayı: 2020/3)’in 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi ve dördüncü fıkrası hükümleri bu Tebliğ kapsamında açılacak Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına uygulanmaz.

Yürürlük

MADDE 7 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 8 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanı yürütür.